

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA ROK 2025 ORAZ PRZEDSTAWIENIE POTRZEB NA ROK 2026

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art.179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49, 1301), który to zobowiązuje Wójta do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań do 31 marca każdego roku. W Gminie Chrzastowice zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Ustawa ta, oprócz zadań nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego określa całokształt zadań administracji publicznej z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

I. ZADANIA WŁASNE GMINY WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3, w terminie:
 - a) do dnia 31 stycznia danego roku - za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,
 - b) do dnia 31 lipca danego roku - za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

II. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W 2025 ROKU.

Powyższe zadania wykonane były w oparciu o uchwalony 18 grudnia 2024 roku Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027, którego głównym celem jest udzielanie pomocy rodzinom zamieszkującym Gminę Chrzęstowice w stwarzaniu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych. Działania te wykonywane były w oparciu o wykwalifikowaną kadrę pracowniczą dlatego kluczowym elementem tych działań jest podnoszenie kompetencji pracowników współpracujących z rodzinami. Oczekiwanym efektem realizacji Programu jest: polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego wsparcia dla rodziny i dziecka.

Rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej oraz przejawiających trudność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzęstowicach, zapewnił wsparcie w postaci m. in. asystenta rodziny.

Pomoc ta, opierała się na rozpoznawaniu i szybkiej interwencji w rodzinach zagrożonych kryzysem, współpracując w tym zakresie z: pracownikami socjalnymi, szkołami, kuratorami sądowymi, policją, gminną komisją ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, członkami grupy diagnostyczno-pomocowej, pracownikami służby zdrowia, pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznej, powiatowego centrum pomocy rodzinie i innymi podmiotami zapewniającymi wsparcie rodzinie.

Praca z rodziną realizowana na terenie Gminy Chrzęstowice odbywa się za zgodą rodziców dzieci i ich aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Pracownik odpowiedzialny za jej realizację, zobowiązany jest do analizowania sytuacji rodziny, z zachowaniem szczególnej uwagi dot. dzieci oraz do podejmowania ewentualnych działań w sytuacji podejrzenia występowania jakichkolwiek nieprawidłowości. Do współpracy z asystentem może zobowiązać rodzinę z małoletnimi dziećmi także sąd rodzinny, na mocy postanowienia. Asystent rodziny pracuje w ramach zadaniowego czasu pracy, co umożliwia dostosowanie czasu pracy do indywidualnych potrzeb rodziny.

Mając na uwadze dobro rodziny i dziecka Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzęstowicach w 2025 r. objął wsparciem 9 rodzin.

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Wykonanie</i>
1.	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny:	9
	- do 3 miesięcy	3
	- powyżej 3 miesięcy do 12 miesięcy	4
	- powyżej roku	2
2.	Liczba rodzin zobowiązanych do pracy przez sąd	1
3.	Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	22

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Wykonanie</i>
4.	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył współpracę, w tym:	2
	ze względu na osiągnięcie celów	1
	ze względu na zaprzestanie współpracy z rodziną	1
	ze względu na brak efektów	0
	ze względu na zmianę metod pracy	0

W rodzinach objętych pracą asystenta rodziny prowadzone były m. in. następujące działania:

- edukacja w zakresie:
- zachowania higieny i dbania o zdrowie,
- racjonalnego gospodarowania budżetem rodziny (analiza, planowanie, monitorowanie dochodów oraz wydatków, nabywanie umiejętności racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi poprzez określenie stopnia ważności potrzeb) i wykorzystania swoich możliwości do poszukiwania zatrudnienia,
- oszczędnego gospodarowania swoimi zasobami,
- aktywnego spędzania czasu wolnego na płaszczyźnie rodzic- dziecko,
- pomoc w realizacji spraw urzędowych,
- kierowanie do specjalistycznych placówek oferujących wsparcie psychologiczne, prawne, itp.,
- motywowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu szkolnym dziecka, utrzymywanie systematycznego kontaktu ze szkołą,
- informowanie o możliwościach uzyskania określonych form wsparcia,
- motywowanie do utrzymania stałego kontaktu z PUP w Opolu.

Realizując powyższe zadania asystent rodziny dołożył wszelkich starań aby zapewnić wsparcie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a wszelkie działania miały na celu rozbudzać w członkach rodziny poczucie akceptacji i zrozumienia. Trudności z jakimi zmagają się rodziny objęte wsparciem asystenta są różnorodne, jednak wszystkie powodują obciążenie oraz izolację społeczną, dlatego bardzo ważnym elementem współpracy jest budowanie wzajemnego zaufania.

Podstawowym działaniem mającym na celu niesienie pomocy rodzinie jest umiejętność diagnozowania środowiska rodzinnego oraz występujących w niej nieprawidłowości. Aby móc kompetentnie realizować te działania, ustawodawca zobowiązał gminy do stałego podnoszenia kwalifikacji zatrudnionych pracowników. W 2025 r. asystent rodziny uczestniczył w darmowych webinarach podnoszących jego kwalifikacje zawodowe.

Wydatki związane z zatrudnieniem asystenta rodziny w 2025 r. przedstawiają się następująco:

- a) wydatki ogółem– 26 809,50 zł, w tym:
- finansowane z budżetu gminy - 11 008,20 zł,
 - finansowane z innych źródeł - 15 801,30 zł,

b) w celu wsparcia rodziny dziecko może również być objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Może być ona prowadzona w formie opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, specjalistycznej lub pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę. Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizowanie czasu wolnego. Na terenie Gminy Chrzastowice nie funkcjonowała żadna placówka wsparcia dziennego.

W 2025 r. na terenie Gminy Chrzastowice nie funkcjonowała żadna rodzina wspierająca.

Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy
- 30% wydatków w na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Gmina Chrzastowice w 2025 r. współfinansowała koszty pobytu 6 dzieci umieszczonych w 4 rodzinach zastępczych w wysokości 62 821,78 zł.

W 2025 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzastowicach realizował rządowy program wspierania rodziny „Asystent Rodziny 2025” wynikający z uchwały Nr 137 Rady Ministrów z dnia 14 października 2025r. w sprawie ustanowienia rządowego programu wspierania rodziny „Asystent Rodziny w 2025 r.”

W ramach Programu zostały dofinansowane:

- dodatki do wynagrodzenia asystentów rodziny przez przyznanie asystentowi dodatku do wynagrodzenia w wysokości do 2400 zł brutto, podzielonego na 12 na części, odpowiadających miesiącom zatrudnienia, w wysokości do 200 zł brutto za każdy przepracowany miesiąc, proporcjonalnie do wymiaru etatu;
- koszty zatrudnienia asystentów rodziny – w wysokości nieprzekraczającej 30% (wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzeń) ponoszone od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r.

W ramach programu Asystent rodziny zatrudniony na ½ etatu otrzymał jednorazowy dodatek w wysokości 1 200,00 zł brutto.

Odnosząc się do potrzeb związanych z realizacją zadań w zakresie wspierania rodziny, zauważyć trzeba, że skuteczne zapobieganie i wspieranie rodzin, wiąże się z rosnącym nakładem finansowym.

W ocenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzastowicach niezbędne jest płynne finansowanie ukierunkowane na pokrycie wydatków związanych z:

- zatrudnieniem asystenta rodziny,
- opieką i wychowaniem dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych,

- realizacją działań zgodnych z Gminnym Programem Wspierania Rodziny w Gminie Chrzastowice na lata 2025 – 2027,
- pracą socjalną w rodzinach, w których występują problemy opiekuńczo – wychowawcze, co ma bezpośredni wpływ na ograniczenie konieczności kierowania dzieci do pieczy zastępczej oraz sprzyja utrzymaniu dzieci w środowisku rodzinnym,
- organizacją szkoleń i warsztatów dla rodziców podnoszących kompetencje wychowawcze,
- realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829) w szczególności w zakresie koordynacji wsparcia oraz działań na rzecz rodzin wymagających kompleksowej pomocy.

Dla efektywnej realizacji powyższych zadań niezbędna jest również dalsza współpraca finansowa i merytoryczna pomiędzy instytucjami oraz podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym placówkami oświatowymi, Policją oraz sądem, co wymaga zapewnienia odpowiednich nakładów finansowych umożliwiających bieżącą realizację wspólnych działań.

Mając na uwadze skuteczność w zapewnianiu wsparcia rodzinom zmagającym się z niewydolnością opiekuńczo-wychowawczą, konieczna jest kontynuacja niniejszych przedsięwzięć, celem prawidłowego sprawowania opieki nad dziećmi zamieszkującymi Gminę Chrzastowice.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej
w Chrzastowicach

Joanna Tasarz